

INHOUD

VOORWOORD

Jan Theunis en Toon Moonen

V

PUBLIC INTEREST LITIGATION IN BELGIË: PROCESRECHTELIJKE EVOLUTIES INZAKE HET VERDEDIGEN VAN EEN COLLECTIEF BELANG

Toon Moonen en Jan Theunis

1

I.	Inleiding	1
I.	Het collectief belang voor de hoven en de rechtbanken	2
A.	De beperkingen van het oude artikel 17 Ger.W.	2
B.	De verruiming bij de wet van 21 december 2018	5
1)	Nieuwe mogelijkheden ter verdediging van een collectief belang	5
2)	Mogelijk gevolg voor het geboden rechtsherstel	11
II.	Het collectief belang voor het Grondwettelijk Hof en de Raad van State	13
A.	Eigen belang en collectief belang	13
B.	Vereniging zonder winstoogmerk	15
1)	Statutair doel van bijzondere aard	16
2)	Geen individueel maar collectief belang	19
3)	Statutair doel kan worden geraakt door de bestreden norm of handeling	21
4)	Statutair doel wordt werkelijk nagestreefd	23
C.	Beroepsvereniging	26
D.	Publiekrechtelijke beroepsorganisatie	27
E.	Feitelijke vereniging	28
III.	Besluit	29

DE BELANGVEREISTE IN DE RECHTSPLEGING VOOR HET GRONDWETTELIJK HOF

Heidi Bortels

31

I.	Algemeen	32
II.	De jurisprudentiële invulling van het begrip ‘belang’	35
A.	Persoonlijk belang	36
1)	Algemeen	36
2)	Enkele bijzondere rechten	40
B.	Rechtstreeks belang	45
C.	Zeker belang	47
D.	Ongunstige weerslag	50
E.	Wettig belang	53

VII

F. Actueel belang	54
III. Besluit	57
DE GEWIJZIGDE INTERPRETATIE VAN HET ACTUEEL BELANG BIJ DE RAAD VAN STATE	
Benjamin Meeusen	59
I. De voorwaarde van het actueel belang bij de vernietiging: een inleiding	60
II. De voorwaarde van het actueel belang vanuit mensenrechtelijk perspectief	62
A. Het actueel belang en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens	62
B. Het actueel belang en het Grondwettelijk Hof	64
III. De voorwaarde van het actueel belang onder hoogspanning	65
A. Het actueel belang op twee fronten onder druk	65
1) Voorafgaand: artikel 1382 BW en het actueel belang	65
2) Het eerste drukpunt: de schadevergoeding tot herstel	67
3) Het tweede drukpunt: het recht op toegang tot de rechter	70
B. Bezwijkt de Raad? Van Dooren versus Moors	71
1) De Raad past zich aan in het arrest-Van Dooren (15 januari 2019)	71
2) De Raad neemt een bocht van 180 graden in het arrest- Moors (22 maart 2019)	72
3) De Raad verkiest de aanpak-Moors	73
C. Resultaat: de opsplitsing van de belangvereiste en een onbedoelde consequentie	74
1) Het bestaan van een ‘initieel belang’ bij de vernietiging	74
2) Het verlies van belang mag niet verwijtbaar zijn aan de verzoeker	76
3) De verzoeker moet reeds een verzoek tot schadevergoeding <i>ex</i> artikel 11 <i>bis</i> RvS-wet hebben geformuleerd	77
4) De verzoeker heeft geen belang bij de onwettigheid als een burgerlijke vordering wordt nagestreefd	77
5) Onbedoelde consequentie: de Raad dwingt de verzoeker tot een keuze	78
D. Anticlimax? Het belang bij het vaststellen van de onwettigheid en het Grondwettelijk Hof	79
1) Het belang bij de onwettigheid en het recht op toegang tot de rechter	79
2) Het belang bij de onwettigheid en het Grondwettelijk Hof	80
3) Het belang bij de onwettigheid en enkele onopgeloste vraagstukken	82

IV. De gewijzigde voorwaarde van het actueel belang: recente evoluties en nieuwe vragen	83
VAN PERSOONLIJK BELANG NAAR DE BELANGEN VAN DERDEN: CAPITA SELECTA IN DE UITHOEKEN VAN DE BELANGVEREISTE	
Sabien Lust, Sven Boullart, Ann-Sophie Vandaele en Amelie De Groote	85
I. Inleiding	85
II. Het persoonlijk belang	86
A. Algemeen	86
B. Enkele bijzonderheden	87
1) Het commercieel belang	87
2) Het functioneel belang	89
III. De belangen van derden	92
A. Handhaving van de gevolgen van de vernietiging	92
B. De belangenafweging in het schorsingscontentieux	99
IV. Conclusie	105